

Orrustan um formansvalið

Avgerðin hjá Jóannesi Eidesgaard um ikki at verða við til formansvalið í Fólkinginum hevur fingið nógva umrøðu í fjølmiðlunum - eisini í Danmark. Stórt trýst varð lagt á føroyska fólkatingsmannin, sum í viðmerkingini niðanfyri greiðir frá tilgongdini

Vikan, sum fór, fer fyrri meg og mong við mær at standa sum ein vika, har okkara stöðfesti og treiskni veruliga skuldi standa sína roynd. Hetta var vikan, har Javnaðarflokkurin skuldi vísa, at hann stóð við tað, sum lyftir vórðu givin um undir valstríðnum til fólkatingsvalið. Hetta var vikan, har vit fyrri einaferð skyldu toru at vísa donskum javnaðarmonnum og øðrum, at man ikki bara skal rokna við, at føroyingar munnu fara at laga seg. Hetta var vikan, har vit gövu dønnum ein forsmakk upp á, hvat teir kunnu vænta sær, tá samráðingarnar fara at verða. Hetta var vikan, har vit greitt vístu dønnum, at vit krevja, at teir virða og skilja, at vit føroyingar hava okkara egnu meiningar um viðurskiftini.

Nú hevur verið nógv skrivað og sagt í fjølmiðlunum um hetta søguliga formansvalið á Fólkingi. Men fyrri ein ordans skyld, skulu tí fáa mína útgávu, soleiðis sum gongdin veruliga var.

Tórsgin 19. mars hövdu Marita Petersen og eg fund við umboð fyrri danska Javnaðarflokkin. Har møttu Poul Nyrup Rasmussen, Pia Gjellerup, Ole Stavað, Lene

Jensen og floksskrivarin. Umframt at víðgera føroysku stórmálini banka- og skuldamálið, so ynsktu donsku umboðini at fáa at vita, hvussu stöða okkara var til formansvalið. Vit fingi at vita, at uppskotini vóru tvey. Eitt frá teimum borgarligu og eitt frá vinstraflokkunum.

Vit svaraðu greitt, at vit ikki vildu blanda okkum í hetta innanhýsisstríð millum vengrinar í Fólkinginum, og tí fóru vit ikki at luttaka í hesi atkvøðugreiðslu.

Sunnukvøldið varð enn einaferð boðað frá, at stöða okkara frá tórsginum var óbroytt. Seint sunnukvøldið ringdi so Nyrup, og við skilgøddum argumentum bað hann um, at vit skuldu halda atkvøðugreiðsluna hjá Óla Breckmann neutrala. Vóru víðurskiftini normal millum Føroyar og Danmark og báðar flokkarnar, so var hetta ein rimilg og góð loysn.

Hetta kundi antin gerast við, at hvør ein atkvøddi ella at báðir atkvøddu fyri hvør sínum uppskoti. Hetta fekk hann tilsøgn um sunnukvøldið við tí vón, at tað fór at verða gjørt at fáa eisini Óla Breckmann at lata vera við at atkvøða.

Mánadagin víðgjørdu vit málið í tingbólkinum, og var niðurstøðan tann, at vit skuldu halda okkumuttanfyri, tí líkt var til, at Óli Breckmann fór at ganga egnar leiðir, og hann boðaði ikki frá, hvat hann fór at gera fyrr enn tórsmorgunin 26. mars, sama dag sum formansvalið var.

Mánadag seinnapartin um fyratiðina fekk danski Javnaðarflokkurin enn einaferð boðini um, at vit fóru ikki at atkvøða, tí annars mettu vit, at vit ikki stóðu við lyftið, vit hövdu givið okkara veljarum. Og fyrri okkum var tað eingin ivi um, at eitt lyfti til veljaran taldi meira enn ein tilsøgn til Nyrup. Og hvat Óli Breckmann fór at gera, tað kundu vit ikki taka okkum av.

So í minni enn eitt samdøgur kundi Nyrup hava eina vón um eina føroyska javnaðararkvøðu.

Seint mánakvøldið hevði eg so enn eina samrøðu við Nyrup. Aftur hesa ferðina vóru boðini frá mær greið. Henda samrøða fer ikki at teljast millum tær mest hugnaligu.

Men hóast fundin tórsgin fyrri, so fekk eg aftur fundarboð tórsgin 24. mars, har danskir javnaðarmenn gjørdu enn eina

roynd. Men her var einki at gera. Vit fóru ikki at atkvøða, hóast eg persónliga má siga, at eg einki hevði ímóti Birthe Weiss og sjálvandi helst sá ein javnaðarformann, men her taldi okkara vallyftir meira.

Fyrst og fremst vísir henda gongd, at Nyrup altíð hevur hildið seg kunna trýst okkum til tað, sum hann vildi hava. Hann vísti okkum ongantíð respekt fyrri okkara stöðu.

Hin vegin vóru tað ikki vit, sum forðaðu honum at gera eina avtalu við CD, sum hann hóast alt gav triggjar nevndarformanssessir m.a. formannin í figgjarnvendini, og einki fekk í staðin.

Restina av søguni kenna vit øll.

Tað var eitt ótrúligt trýst, men eg hevði til tað síðsta eina vón um, at Óli Breckmann eisini fór at taka eina fyrri Føroyar virðiliga loysn, men so var ikki. Hann tók enn einaferð ta lættu loysnina at fara upp í tingbólkin hjá teimum Konservativu. Og sjálvandi gera, sum teir bóðu hann.

Um hetta fer at skaða okkara víðurskifti við danska Javnaðarflokkin er ilt at meta um, men sæð upp ímóti tí neyðuga í, at danir ikki altíð skulu taka okkum

Stórt trýst varð lagt á føroyska fólkatingsmannin fyrri at stýða formansvaleinið hjá stjórnarflokkunum. Men hann stóð kortini fastur við síni vallyfti

fyrri givið og rokna við, at vit gera soleiðis, sum teir vilja hava okkum, so tóku vit røttu loysnina.

Føroyingar og Føroyar hava nú vist, at vit tora at taka avgerðir, at vit tora at standa við okkara avgerðir, og at vit ikki draga undir trýsti, tvørturímóti.

Hvussu leikur víðari verður á Christiansborg er torført at siga, men tað verður trupult og tungt at varðveita óheftu stöðuna, og tað verður trupult at halda seguttan fyrri danskan innan-

ríkispolitik.

Men eg skal gera mítt besta, og nú vita danir, at hava vit sagt eitt, so gera vit ikki eitt annað.

So enn einaferð mugu vit sanna ordini, at einki er so ringt, at tað ikki er gott fyrri okkurt.

Lat okkum tí her heima standa saman um ein góðan flokk og ein góðan politik.

29. mars 1998

Jóannes Eidesgaard
flokksformaður

Hugkveikjarin – ein glæstrimynd?

Nýggi faldarin hjá Ferðaráð Føroya, sum skal kveikja hugin hjá ferðamanninum at koma hendavegin er sera vakur og snotiligur. Men samsvarar hann heilt við veruleikan?

Frants Jensen

Føroya Ferðaráð hevur givið út nýggjan faldarin um Føroyar, sum skal kveikja hugin hjá ferðamanninum. „Færøerne“ eitur faldarin á donskum og „The Faroe Islands“ á enskum. „Hugkveikjarin“, sum hann verður kallaður av teimum, sum arbeiða við ferðavinnu, avloysir tann gamla faldarin „Vejrguderne Tumlplads“ sum hevur gjørt sína tænastu í fimm ár.

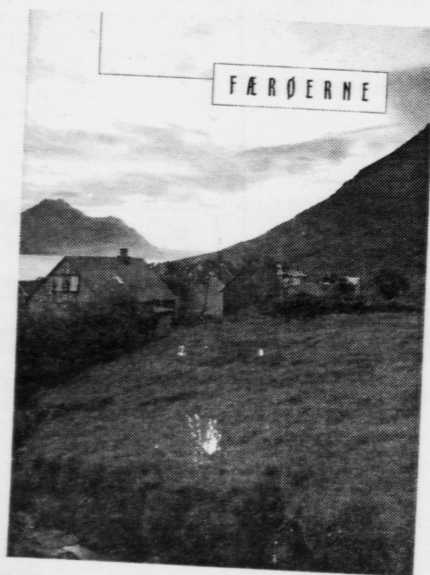
Rósandi orð

– Vit eru ógvuliga glað fyrri henda nýggja faldarin. Vit hava næstan bara fingið rósandi orð, sigur Urd Jóhannessen frá Ferðaráð Føroya.

– Ein íslenskt kvinna, sum arbeiðir nógv við ferðavinnu, segði millum annað, at faldarin var sera vakur, og at hann stendur sera frammaliga bæði tøkni- frøðiliga og innihaldsliga.

Fangandi

– Tað eru tó ikki vit, men tey á Stephans Hús og

Nýggi faldarin frá Ferðaráð Føroya – Færøerne, sum skal kveikja hugin hjá ferðamanninum at koma hendavegin.

íslenski myndamaðurin, Kristian Friðrikson, ið eiga størstu æruna fyrri faldarin. Stephans Hús fekk uppgávu at gera faldarin. Tey hava arbeiðt við hugskotinum og saman við Kristiani Friðrikssyni haldi eg, tey hava fingið eitt sera gott úrslit, sigur Urd Jóhannessen.

– Hesin faldarin brýtur eitt sindur frá teimum undanfarnu. Høvuðsdentur hevur verið lagdur á at fáa góðar myndir, og at myndirnar skuldu fáa gott pláss í faldarinum.

– Átlanin er hinvegin, at kveikja áhugin hjá ferðamanninum, so hann kemur og spyr um meir tilfar. Tá hava vit aðrar faldarar, m.a. „Færøerne 98“, at bjóða útendinginum.

Ein glæstrimynd;

Myndirnar í hugkveikjarinum eru sera góðar – og tær kunnu so sanniliga eisini kveikja hugin hjá einum útlendingi at koma hendavegin.

– Men vit mugu eisini seta spurningin um myndirnar

vísa Føroyar, sum Føroyar er í dag, ella um tær eru ein glæstrimynd av Føroyum?

Blaðar ein gjøgnum faldarar kemur spurningurin nevnliga upp í huganum, um Føroyar eru so vakrar? Ella hin tankin: Er nakað gjørt við myndirnar at tær skulu siggja enn vakrari út?

Selja dreymir

– Ein tilíkur faldari skal selja dreymir. Tí ræður um at fáa alt so vakurt sum til ber. Eg trúgvi, at øll sum hyggja í faldarar um fríðarstøð, at hetta bara er tað vakrasta, ið verður víst fram, sigur Urd.

– Sjálv siggi eg tað ikki sum ein trupulleika, at myndir verða telduviðgjørðar fyrri at fáa tær enn betri.

– Tey sum arbeiða við tí tekniska eru serfrøðingar á økinum, og eg haldi, at tey kunnu taka avgerðir á økinum viðvíkjandi hvussu myndirnar skulu vera.

Dreymur og veruleiki
Men dreymurin og veru-

leikin, samsvarar hann? – Sjálvandi skal tað verða samsvar millum dreym og veruleika, og tað haldi eg eisini tað er í hesum faldarinum.

Líkast originalinum

A Stephans Hús siga tey, at tað bara vóru einar tvær myndir, sum tey hava broytt smávegis við litum. Grundgevingin var „at fáa tær innskannaðu myndirnar at líkjast meir teimum originalu“, siga tey.

Skulu vit meta um faldarar, skal tað í hvussu er eisini takast við, at har er okkurt á myndunum, sum ikki eigur at vera á.

Hyggur tú nærri at forsiðumyndin, sær tú, at runt fjallardøna er ein tunn svørt strika, sum vísir at myndin er telduviðgjørð.

Eisini eitt nú myndin av

brundunum á Viðareiði inni í blaðnum, sum hava eina tunna svartu striku runt hornini. Tað veit eithvørt manskarn í Føroyum, at soleiðis siggja hornini á brundunum ikki út.